

Sarajevo, 22.08.2016. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
15.08.2016.- 19.08.2016.

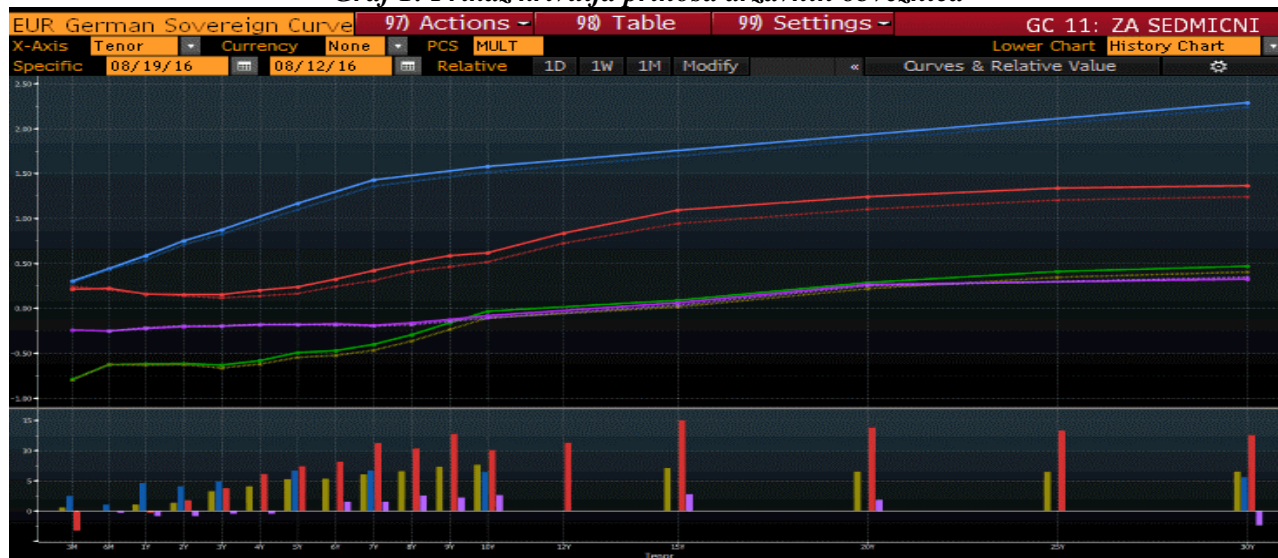
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	12.8.16		19.8.16		12.8.16		19.8.16		12.8.16		19.8.16		12.8.16		19.8.16	
2 godine	-0,63	-	-0,61	↗	0,71	-	0,75	↗	0,14	-	0,15	↗	-0,19	-	-0,20	↘
5 godina	-0,55	-	-0,50	↗	1,10	-	1,16	↗	0,17	-	0,24	↗	-0,18	-	-0,18	→
10 godina	-0,11	-	-0,03	↗	1,51	-	1,58	↗	0,52	-	0,62	↗	-0,10	-	-0,08	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	12.8.16	-	19.8.16	
3 mjeseca	-0,799	-	-0,793	↗
6 mjeseci	-0,629	-	-0,630	↘
1 godina	-0,611	-	-0,603	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 19.08.2016. godine (pune linije) i 12.08.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prema zapisniku s posljednje sjednice UV ECB-a, članovi ovog tijela su se složili da na julskoj sjednici ne mijenjaju monetarnu politiku i da sačekaju s uvođenjem novih monetarnih stimulansa, uprkos povećanim rizicima koji su uslijedili nakon objavljivanja rezultata britanskog referenduma o napuštanju EU. U zapisniku je dalje navedeno da je potrebno više vremena da bi se procijenile dolazeće informacije, iako je jasno da su rizici od usporenja ekonomskog rasta povećani. Anketa Bloomberg, provedena prije dvije sedmice, pokazala je da se očekuje da će prinosi njemačkih desetogodišnjih obveznica tokom trećeg kvartala ove godine iznositi -0,07%, a u narednom kvartalu -0,01%. U četvrtom kvartalu 2017. godine očekuje se da će dostići nivo od 0,37%, što je nivo koji je zabilježen u januaru ove godine. Iz ECB-a je saopšteno da je obim depozita koje banke plasiraju kod nje tokom protekle sedmice povećan na najviši nivo od jula 2012. godine, te su banke kod ove institucije plasirale prekonoćne depozite u iznosu od 350 milijardi EUR po kamatnoj stopi od -0,40%. S druge strane, banke se nisu zaduživale kod ECB-a.

U izvještaju Deutsche Bundesbank je navedeno da očekuju da će njemačka privreda tokom ljeta nastaviti da bilježi rast, koji je podstaknut jačanjem izvoza, industrijske proizvodnje, građevinskog sektora i lične potrošnje. U ovom izvještaju je, takođe, navedeno da će odluka Britanaca da izađu iz EU imati ograničen uticaj na njemačku privredu, kao i da je raspoloženje među privrednicima i dalje pozitivno. Slično tome, izvještaj Ministarstva finansija Njemačke je naveo da se privreda i dalje nalazi na putu solidnog rasta, uprkos usporenju zabilježenom u drugom kvartalu, s tim da se, za razliku od izvještaja Deutsche Bundesbank, navodi da je došlo do rasta eksternih rizika, nakon što je Velika Britanija odlučila da napusti EU.

Kreditna rejting agencija Fitch potvrdila je BB+ rejting Portugala sa stabilnim izgledima.

Francuska je emitovala tromjesečne (-0,589%), šestomjesečne (-0,601%) i jednogodišnje (-0,583%), Holandija tromjesečne (-0,621%) i šestomjesečne (-0,630%), a ESM šestomjesečne (-0,58%) trezorske zapise. Španija je emitovala šestomjesečne (-0,255%) i jednogodišnje (-0,20%) trezorske zapise.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije – EZ	JUL	0,2%	0,2%	0,1%
2.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	JUN	-	0,6%	-0,4%
3.	Trgovinski bilans – EZ (u milijardama EUR)	JUN	25,3	23,4	24,6
4.	Tekući račun – EZ (u milijardama EUR)	JUN	-	28,2	31,8
5.	Stopa nezaposlenosti – Francuska ILO (kvartalno)	II kvartal	10,1%	9,9%	10,2%
6.	Stopa nezaposlenosti – Holandija	JUL	-	6,0%	6,1%
7.	ZEW indeks povjerenje investitora – Njemačka	AUG	2,0	0,5	-6,8

SAD

Tokom protekle sedmice prinosi američkih obveznica su povećani za četiri do sedam baznih poena, pri čemu je najveći rast zabilježen tokom trgovanja u petak. Dionički indeks Dow Jones je na sedmičnom nivou zabilježio smanjenje od 0,13%, a dionički indeks S&P500 smanjenje od 0,01%.

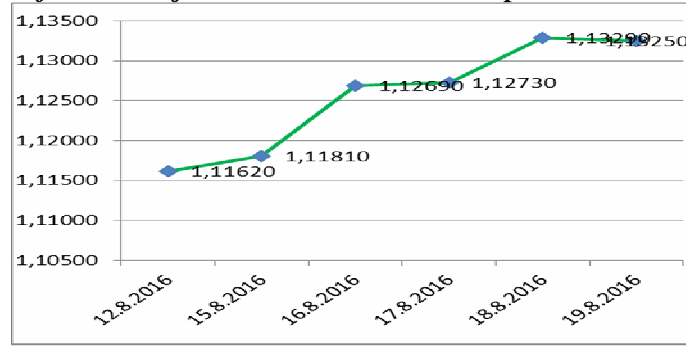
Prema zapisniku sa julske sjednice FOMC-a, objavljenom tokom protekle sedmice, evidentno je da članovi ovog tijela imaju podijeljeno mišljenje o pitanju povećanja referentne kamatne stope. Pojedini članovi smatraju da je potrebno sačekati s ovom odlukom zbog toga što je inflacija i dalje na niskom nivou, dok drugi imaju stav da je potrebno povećati referentnu kamatnu stopu s obzirom na to da je tržište rada blizu nivoa pune zaposlenosti. Sudeći prema ovom izvještaju, može se zaključiti da su članovi FOMC-a generalno optimistični po pitanju stanja u američkoj privredi i na domaćem tržištu rada, ali je vrlo vjerovatno da će Fedovi zvaničnici sačekati više konkretnih dokaza da inflacija bilježi rast prije nego što donesu odluku o povećanju referentne kamatne stope. Nakon objavljivanja ovog zapisnika prinosi američkih obveznica su zabilježili smanjenje, jer su investitori procijenili da Fed neće žuriti sa povećanjem referentne kamatne stope. Ipak, komentari Fedovih zvaničnika su obnovili špekulacije o tome da će ova institucija do kraja tekuće godine povećati referentnu kamatnu stopu.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks započelih kuća (M/M)	JUL	-0,8%	2,1%	5,1%
2.	Indeks građevinskih dozvola (M/M)	JUL	0,6%	-0,1%	1,5%
3.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	JUL	0,9%	0,8%	1,0%
4.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	JUL	0,3%	0,7%	0,4%
5.	Indeks iskorištenosti kapaciteta	JUL	75,6%	75,9%	75,4%
6.	Indeks radnointenzivne proizvodnje (M/M)	JUL	0,3%	0,5%	0,3%
7.	Indeks radnointenzivne proizvodnje Fed iz Filadelfije	AUG	2,0	2,0	-2,9
8.	Indeks radnointenzivne proizvodnje Fed iz Njujorka	AUG	2,0	-4,21	0,55
9.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	12. AUG	265.000	262.000	266.000

USD je deprecirao u odnosu na EUR tokom protekle sedmice, te je kurs EUR/USD povećan sa nivoa od 1,1162 na nivo od 1,1325, što je na sedmičnom nivou povećanje od 1,46%.

Graf 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Javne finansije u Velikoj Britaniji su, uprkos rastu javnih priliva po osnovu poreza, tokom jula zabilježile suficit od 1 milijardu GBP (isključujući banke u državnom vlasništvu), što je niže od očekivanja (1,9 milijardi GBP), kao i od podatka za isti period prethodne godine (1,2 milijarde GBP). Tokom jula, Velika Britanija najčešće i bilježi suficit u budžetu s obzirom na to da mnoge kompanije u ovom periodu plaćaju porez, dok fizička lica u ovom periodu vrše poravnanja svojih poreskih povrata.

Najznačajniji podaci objavljeni tokom protekle sedmice na tržištu Velike Britanije bili su podaci o stanju nezaposlenosti i inflacije. Nezaposlenost se i dalje održava na najnižem nivou u posljednjih jedanaest godina, te je tako tokom juna zadržana na nivou od 4,9%, koliko je iznosila i u prethodnom periodu. Podaci za inflaciju za juli su pokazali da je u ovom periodu inflacija povećana za 0,6% godišnje, što je više od očekivanih 0,5%.

Ekonomski indikatori, koji su početkom sedmice objavljeni, pokazali su slabiji inicijalni uticaj Brexita na tržište rada, iako postoje signali o mogućoj izgradnji inflatornih pritisaka, nakon što je GBP deprecirala, a što bi moglo umanjiti kupovnu moć domaćinstava u zemlji.

Rightmove je objavio da su cijene kuća u Velikoj Britaniji tokom augusta zabilježile pad od 1,2% u odnosu na mjesec ranije. Ovo je najveći mjesečni pad cijena zabilježen od novembra 2015. godine, a posljedica je neizvjesnosti uzrokovanih Brexitom. Na godišnjem nivou cijene kuća su u augustu zabilježile rast za 4,1%.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Rightmove cijene kuća (G/G)	AUG	-	4,1%	4,5%
2.	Inflacija (G/G)	JUL	0,5%	0,6%	0,5%
3.	PPI ulazne cijene u proizvodnji (G/G)	JUL	2,0%	4,3%	-0,5%
4.	PPI izlazne cijene u proizvodnji (G/G)	JUL	0,0%	0,3%	-0,2%
5.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	JUL	9.000	-8.600	900
6.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	JUN	4,9%	4,9%	4,9%
7.	Maloprodaja (G/G)	JUL	4,2%	5,9%	4,3%
8.	Pozajmice javnog sektora (bez banaka) (u mlrd GBP)	JUL	-1,9	-1,0	8,0

Tokom protekle sedmice, GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je aprecirala u odnosu na USD. Kurs EUR/GBP je zabilježio rast sa nivoa od 0,86400 na nivo od 0,86648, dok je kurs GBP/USD povećan sa nivoa od 1,2920 na nivo od 1,3075.

JAPAN

Tokom protekle sedmice objavljeni su podaci o GDP-u, koji su pokazali da na kvartalnom nivou nije zabilježen rast. Slabiji rast, uzrokovan slabljenjem izvoza i nesigurnom domaćom tražnjom, uticao je na kompanije da smanje svoju potrošnju, čime su stvoreni dodatni pritisci na premijera Abea da implementira politike koje će podsticati održiv rast. Nakon objavljivanja ovih podataka, premijer Abe je potvrdio navedene razloge slabijeg GDP-a, ali je dodao da Vlada već ima spreman stimulatívni paket mjera, te da je važno krenuti sa strukturnim reformama kojima će se podstaći rast. Pored toga, ministar finansija Aso je dodao da negativne kamatne stope, koje je uvela BoJ, imaju pozitivan uticaj na smanjenje nagiba krive prinosa i smanjenje troškova finansiranja kompanija. U međuvremenu, ministar ekonomije Ishihara je izjavio da ekonomija pokazuje određene slabosti, ali nastavlja trend umjerenog oporavka. Ishihara je, takođe, istakao da je vjerovatno da će Japan dostići oporavak koji će biti vođen ličnom potrošnjom, ali da Vlada treba voditi računa o rizicima poput usporenja na tržištima u ekspanziji, kao i neizvjesnostima koje su rezultat Brexita.

Tokom trgovanja u prošloj sedmici, kurs USD/JPY je prvi put od kada su objavljeni rezultati referenduma u Velikoj Britaniji probio nivo ispod 100, kao rezultat špekulacija da će Fed ostaviti kamatnu stopu nepromijenjenu u ovoj godini, a što pojačava pritiske na kreatore monetarne politike u Japanu da dodatno ublaže politike. Zamjenik ministra za međunarodne poslove i valute Asakawa je izjavio da su trendovi na valutnom tržištu dosta turbulentni i grubi, te da će se ovo tržište pažljivo pratiti. Ukoliko se zabilježe ekstremna kretanja, Vlada će djelovati, dodao je Asakawa.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

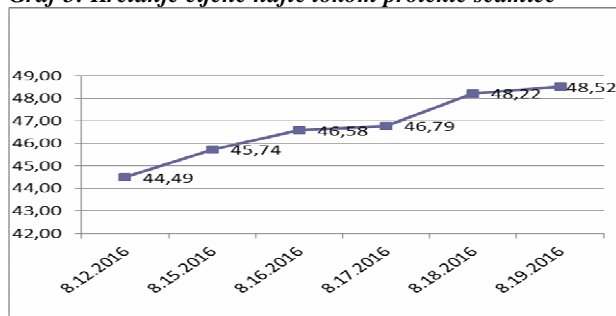
Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP (Q/Q) P	II KVARTAL	0,2%	0,0%	0,5%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	JUN	-	-1,5%	-1,9%
3.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY)	JUL	273,2	513,5	693,1
4.	Izvoz (G/G)	JUL	-13,7%	-14,0%	-7,4%
5.	Uvoz (G/G)	JUL	-20,0%	-24,7%	-18,8%
6.	Porudžbine mašinskih alata F (G/G)	JUL	-	-19,7%	-19,6%
7.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M)	JUN	0,9%	1,0%	-1,3%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/JPY zabilježio rast sa nivoa od 113,06 na nivo od 113,52. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je kurs USD/JPY smanjen sa nivoa od 101,30 na nivo od 100,22.

NAFTA I ZLATO

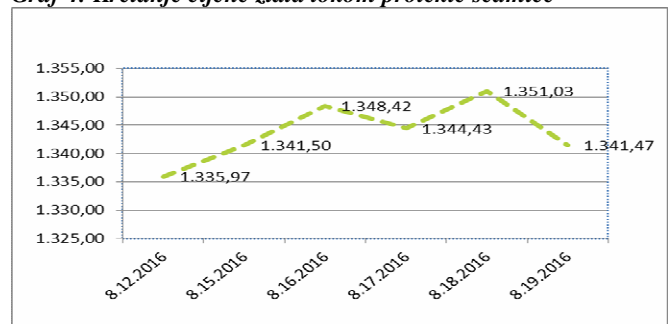
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena nafte je iznosila 44,49 USD (39,86 EUR). Tokom protekle sedmice došlo je do intenziviranja špekulacija o tome da bi zemlje proizvođači nafte mogle da preduzmu određene mjere s ciljem stabilizacije cijene ovog energenta. To se prije svega odnosi na nove pregovore o „zamrzavanju“ obima proizvodnje nafte. Ove špekulacije su podstaknute izjavom ruskog ministra za energetiku Novaka koji je naveo da je njegova zemlja spremna da pregovara sa Saudijskom Arabijom i drugim proizvođačima o tome. Investitori su u iščekivanju rezultata sastanka zemalja članica OPEC-a koji bi, kako je najavljeno, trebalo da se održi u Alžiru tokom septembra. Tokom protekle sedmice su objavljeni podaci o smanjenju američkih zaliha nafte u drugoj sedmici augusta od 2,5 miliona barela u odnosu na prethodnu. Iako je objavljena informacija o povećanju broja aktivnih bušotina nafte u SAD-u, to nije uticalo na smanjenje cijene nafte, te je ona u petak povećana na najviši nivo u posljednjih sedam nedelja. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela je iznosila 48,82 USD (42,84 EUR). Doprinos rastu cijene nafte dala je deprecijacija USD. Na sedmičnom nivou cijena nafte je povećana za 9,06%, što je najviši nivo sedmičnog rasta od marta ove godine.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.335,97 USD (1.196,89 EUR). Cijena zlata je početkom protekle sedmice bilježila rast pod uticajem smanjenih očekivanja da će Fed uskoro povećati referentnu kamatnu stopu. Doprinos ovakvim očekivanjima dalo je objavljivanje zapisnika FOMC-a tokom protekle sedmice, prema kojem je evidentno da su članovi ovog tijela podijeljeni po pitanju donošenja odluke o povećanju kamatnih stopa u SAD-u. Pojedini članovi ovog tijela smatraju da je potrebno donijeti ovu odluku s obzirom na napredak domaćeg tržišta rada, dok drugi smatraju da s ovim povećanjem ne treba žuriti s obzirom na to da je stopa inflacije i dalje znatno ispod ciljanog nivoa. Učesnici na tržištu zlata s velikom pažnjom prate izjave Fedovih zvaničnika, te je cijena zlata u petak smanjena pod uticajem komentara pojedinih zvaničnika da će referentna kamatna stopa biti povećana do kraja ove godine. Centralna banka Rusije je objavila da su početkom augusta zalihe monetarnog zlata u deviznim rezervama povećane na nivo od 48,4 miliona trojnih unci, što je za 200.000 unci više od julskog podatka. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.341,47 USD (1.184,52 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.